

*It-tliet kriterji tal-assessment suitability test stabbilit mill-Investment Services Rules
for Investment Services Providers maħruġa mill-MFSA*

MALTA

**QORTI TAL-APPELL
(Kompetenza Inferjuri)**

**ONOR. IMĦALLEF
LAWRENCE MINTOFF**

Seduta tat-23 ta' Arpil, 2021

Appell Inferjuri Numru 63/2019 LM

Margaret Buttigieg (K.I. numru 752760(M))
("L-appellata")

VS.

Crystal Finance Investments Ltd (C 26761)
("L-appellant")

Il-Qorti,

Preliminari

1. Dan huwa appell magħmul mis-socjetà intimata **Crystal Finance Investments Ltd** [minn issa 'l quddiem "is-socjetà appellanta"] mid-deċiżjoni

mogħtija fid-9 ta' Lulju, 2019 fl-ismijiet fuq premissi, numru tal-każ 139/2018, [minn issa 'l quddiem "id-deċiżjoni appellata"], mill-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji [minn issa 'l quddiem "l-Arbitru"], li permezz tagħha ddecieda dwar l-ilment tar-rikorrenti **Margaret Buttigieg bin-numru tal-karta tal-identità 752760(M)** [minn issa 'l quddiem "l-appellata"] billi *ai termini* tal-paragrafu (iv) tas-subinciz 26(3)(c) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta, ordna lis-soċjetà appellanta sabiex tħallas lill-appellata s-somma ta' tmint elef seba' mija u tmienja u tmenin Euro u erbgħa u għoxrin ċenteżmi (€8,788.24ċ), bl-imgħax legali mid-data tad-deċiżjoni appellata sad-data tal-pagament effettiv u bl-ispejjeż a karigu tagħha.

Fatti

2. Wara li l-appellata kienet semgħet diversi reklami fuq ir-radju dwar l-investimenti li kienet qed toffri s-soċjetà appellanta, hija kienet marret fl-uffiċċju tagħha fil-Belt Valletta fejn tkellmet mar-rappreżentanta tagħha Michelle Stanmore. Din kienet serħitilha rasha li l-kapital tal-investment li tagħmel mas-soċjetà appellanta kien ser ikun wieħed garantit u l-appellata għażlet li tinvesti fil-*bond portfolio BP 164 5.5% EUR Bond Portfolio April 2018* [minn issa 'l quddiem "BP 164"]. Dan kien magħmul minn żewġ *bonds*, l-8.25% *Air Berlin plc Unsecured 19.04.2018* [minn issa 'l quddiem "Air Berlin"] u s-7.375% *Peugeot SA 06.03.2018*. Iżda fl-1 ta' Settembru, 2017, l-appellata rċeviet ittra¹ mingħand is-soċjetà appellanta fejn giet infurmata li l-*bonds* fl-*Air Berlin* kienu raw tnaqqis sew fil-valur tagħhom għaliex din is-soċjetà kienet

¹ A fol. 10.

iddikjarat falliment. B'hekk l-appellata sabet li hija kienet tilfet flusha kollha investiti f'dan il-*bond*, filwaqt li ħadet lura 50% mill-flus investiti fil-*bond* l-ieħor.

Mertu

3. L-appellata għalhekk istitwiet proċeduri quddiem l-Arbitru permezz tal-preżentata ta' lment fit-22 ta' Ġunju, 2018, fejn filwaqt li ddikjarat li hija kienet giet aċċertata mir-rappreżentata tas-soċjetà appellanta li l-kapital tal-investment tagħha fil-*BP 164* kien wieħed garantit, sussegwentement hija rċeviet ittra fl-1 ta' Settembru, 2017 mingħand is-soċjetà appellanta fejn giet infurmata li l-*Air Berlin* kien ra tnaqqis sostanzjali fil-valur tiegħu. Fil-fatt hija spiċċat billi ma ħadet xejn lura mill-investment li għamlet f'dan il-*bond*, filwaqt li ħadet biss 50% mill-ammont investit fil-*bond* l-ieħor tal-*BP 164*, u għalhekk kienet qiegħda titlob li tithallas mingħand is-soċjetà appellanta dak l-ammont sħiħ li hija investiet magħha.

4. Is-soċjetà appellanta wiegħbet fit-3 ta' Lulju, 2018 għall-ilment billi eċċepiet is-segwent: (a) l-Arbitru ma kellu l-ebda ġurisdizzjoni sabiex jisma' u jiddeċiedi l-vertenza ta' bejn il-partijiet peress li skont l-Artikolu 17 tat-*Terms of Business Agreements* huma kienu ssottomettew ruħhom għall-ġurisdizzjoni tal-Qrati ta' Malta; (b) l-ilment kien gie mressaq tardivament u għalhekk ma setax jiġi kkonsidrat mill-Arbitru *ai termini* tal-para. (b) tas-subartikolu 21(1) u tal-para. (b) tas-subartikolu 21(2) tal-Kap. 555; (ċ) l-appellata ma kinitx aċċettat il-parir kontinwu u konsistenti tas-soċjetà appellanta; (d) irriżervat id-dritt li tidhol fil-

mertu kif diġà kkomunikat lill-appellata permezz tal-ittra tagħha tal-25 ta' April, 2018.

Id-Deciżjoni Appellata

5. L-Arbitru wasal għad-deciżjoni appellata wara li għamel is-segwenti konsiderazzjonijiet rilevanti għal dan l-appell:

“Jikkonsidra

Eċċezzjonijiet Preliminari

L-ewwel eċċezzjoni tirrigwarda l-ġurisdizzjoni tal-Arbitru a bazi tal-Artikolu 17 tat-Terms of Business Agreement li l-każ tista' tiddeċidih biss il-Qorti ta' Malta.

L-Arbitru qed jiċċhad din l-eċċezzjoni peress li:

- i. Meta sar dan il-kuntratt ma kienx għadu twaqqaf l-Uffiċċju tal-Arbitru u, għalhekk, il-partijiet ma setax kellhom l-intenzjoni li jeskluduh;*
- ii. Għaliex ukoll il-klawsola 17 tat-Terms of Business Agreement normalment tintuża f'kuntest internazzjonali fejn trid issir għażla bejn il-liġijiet diversi li japplikaw għall-kuntratt u wkoll liema qorti jkollha ġurisdizzjoni.*

*Dan ġie ikkonfermat u elaborat f'deciżjonijiet tal-Qorti tal-Appell, fosthom, f'dik fl-ismijiet **Theresa Camilleri vs Crystal Finance Investments Ltd., deciża fil-5 ta' Novembru 2018, fejn il-Qorti irriteniet illi:***

“L-Artikolu 21(1)(a) hu ntiż għall-konsumatur fis-sens li l-għażla hi tiegħu fejn għandu jfittex għal rimedju fir-rigward ta' ilment relatat mal-imġiba ta' provditur ta' servizz finanzjarju”.

Il-Qorti ziedet ukoll:

“Il-kuntratt li ffirmaw il-partijiet hu tat-tip standard form fejn il-konsumatur ikun f'pożizzjoni ta' take it or leave it għaliex ma jkollux bargaining power. Għall-Qorti meta fil-11 t'April il-partijiet iffirmaw il-kuntratt, klawsola 17 ma kinetx tagħmel sens meta tqis li:

- i.* Fil-ftehim li sar ma kienx hemm xi element internazzjonali bejn il-partijiet. Choice of Jurisdiction Clause normalment issir sabiex kwistjoni tinqata' minn qorti ta' pajjiż magħżul u mhux minn qorti f'pajjiż ieħor;
- ii.* Fi żmien li kien iffirmit il-kuntratt, il-qrati kienu l-uniku post fejn parti setgħet tfittex għal rimedju kontra l-parti l-oħra mingħajr ħtieġa tal-kunsens tal-parti l-oħra. F'dak iż-żmien l-Att dwar l-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji ma kienx liġi ... Għalhekk żgur li f'dak iż-żmien il-partijiet ma setax kellhom l-intenzjoni li jeskludu r-rimedju li jagħti l-Kap. 555 lill-konsumatur, għaladarba kien rimedju li ma jeżistix ...”

Il-Qorti ikkonkludiet:

“Il-Qorti hi tal-fehma li hemm ċirkostanzi speċjali li xorta jwassluha sabiex tiskarta klawsola 17 tal-kuntratt minħabba li m'hemmx dubju li fiż-żmien li l-partijiet iffirmit il-kuntratt hadd minnhom ma seta' kien qiegħed jipprevedi l-introduzzjoni tal-Kap. 555. Ir-rimedju li jagħti l-Kap. 555 lill-konsumatur huwa wieħed *ad hoc* bil-għan li jissimplifika l-aċċess tal-konsumatur tas-servizzi finanzjarji għal rimedju kontra l-provditur tas-servizz. Rimedju li ma kienx jeżisti fiż-żmien li l-partijiet iffirmit il-kuntratt u li għalhekk l-appellata qatt ma setgħet irrinunzjat għalih”.

*Dan kollu gie konfermat f'deċiżjonijiet oħra tal-Qorti tal-Appell kontra l-istess provditur tas-servizz fuq eċċezzjoni identika, fosthom, dik riċenti fl-ismijiet: **Mary Anne Vella vs Crystal Finance Investments Ltd.**, tal-11 ta' Frar 2019.*

L-Arbitru jagħmel tiegħu il-motivi espressi mill-Qorti tal-Appell 'il fuq imsemmija u, għar-raġunijiet mogħtija, qed jiċċad din l-eċċezzjoni.

It-tieni eċċezzjoni hija wkoll dwar in-nuqqas ta' ġurisdizzjoni tal-Arbitru a bażi tal-Artikoli 21(1)(b) u 21(2)(b) tal-Kap. 555 tal-Liġijiet ta' Malta. Din l-eċċezzjoni giet miċħuda mill-Arbitru permezz ta' deċiżjoni preliminari tal-10 ta' Diċembru 2018, u sabiex ma joqgħodx jirrepeti ruħhu, l-Arbitru qed jagħmel referenza għaliha. (fn. 2 A fol. 76 et seq.)

Fil-MERTU

Kif intqal fl-ilment, l-ilmentatriċi tinsisti li fuq parir tal-provditur tas-servizz hija investiet fil-BP 164 li kien jikkonsisti, fost l-oħrajn, fl-8.25 Air Berlin.

Hi stqarret li meta ingħatat parir biex tinvesti, hi kienet staqsiet lir-rappreżentanta tal-istess provditur tas-servizz jekk il-kapital hux garantit, u kienet wegħbitha fil-pożittiv.

L-ilmentatriċi indikat li fid-dokument tal-konferma tax-xiri tal-BP 164, hemm miktub li l-kapital investit originarjament jiddependi fuq li jibqgħu jinżammu sad-data aħħarija tat-teħid li hija d-19 t'April 2018. Stqarret ukoll li, minkejja li fil-Client Review Form jidher li l-investment kien medium, fil-fatt, Crystal kienu investew fi prodotti li għandhom imgħax ta' 8.25% u 7.375% li huwa meqjus high.

L-ilmentatriċi tenniet li hi tħallset 50% tal-PGT, li hi l-bond sottostanti l-oħra fil-portafoll, iżda tal-Air Berlin ma ħadet xejn u, għaldaqstant, qed titlob li tieħu lura l-ammont li ġie investit għan-nom tagħha mill-provditur tas-servizz fil-bond tal-Air Berlin, f'limkien mal-interessi u spejjeż legali.

Il-Provditur tas-Servizz ippreżenta żewġ twegibiet datati t-3 ta' Lulju 2018 u t-2 t'Ottubru 2018 rispettivament. Fl-ewwel risposta tiegħu (fn. 3 A Fol. 26), il-provditur tas-servizz jgħid li f'Lulju 2015, l-ilmentatriċi ġiet avzata li l-kumpannija Air Berlin ma kinitx sejra tajjeb u l-parir tagħhom kien, għalhekk, li dan l-investment għandu jinbiegħ. Għaldaqstant, bħal klijenti oħrajn li kellhom investment fil-BP 164, il-provditur tas-servizz qal li l-ilmentatriċi ngħatat ir-rakkomandazzjoni li toħroġ minn dan l-investment bla telf, bla spejjeż u bi qligħ ta' 1% fuq il-kapital.

Sussegwentement, f'Mejju 2016, il-provditur tas-servizz reġa', wara riċerka dettaljata, ħareġ SELL recommendation fuq din l-istess bond u, eventwalment, l-ilmentatriċi reġgħet ġiet avzata li l-prezz tal-bond maħruġa mill-kumpannija Air Berlin kien beda nieżel u kien għaqli li wieħed joħroġ sabiex jiġi evitat iżjed telf.

Il-provditur tas-servizz saħaq li, għal darb'oħra, l-ilmentatriċi riedet tistenna li jimmatura l-BP 164 u m'acċettatx il-parir kontinwu u konsistenti. Il-provditur tas-servizz insista li l-ilmentatriċi kienet konxja fuq l-andament negattiv tal-investment mis-sena 2015 u, għalhekk, kieku ttieħed il-parir mogħti lilha, setgħet evitat kull telf, filwaqt li l-fatt li fl-ilment qed tiġi kkwotata biss parti minn Term Sheet, li jaqbel lill-ilmentatriċi, iżda jħalli barra dak li ma jaqblilhiex, ma jirriflettix kredibilità fl-ilment.

L-Arbitru jinnota li f'din l-ewwel twegiba għall-ilment, il-provditur tas-servizz ma wegibx wisq dwar il-mertu tal-ilment iżda ddikjara li jirriserva d-dritt li jidħol fil-mertu fil-proċeduri ulterjuri u bbaża l-mertu fuq l-ittra tal-istess provditur tas-servizz mibgħuta lill-ilmentatriċi fil-25 t'April 2018 (fn. 4 Din l-ittra ma ġietx esebita)

Din l-istess riserva dwar il-mertu għal aktar tard fil-proċeduri qalha wkoll fit-tieni (fn. 5 A fol. 66) twegiba għall-ilment, iżda l-provditur tas-servizz baqa' ekonomiku ħafna dwar provi dwar il-mertu.

F'din it-tieni twegiba, ġie ppreżentat timeline ta' kif ġraw il-fatti. Ma tantx kien hemm varjazzjoni bejn twegiba u oħra – kien hemm żewġ eċċezzjonijiet, u fiż-żewġ

risposti l-enfasi kienet fuq l-eċċezzjoni preliminari tan-nuqqas ta' kompetenza tal-Arbitru ai termini tal-Artikoli 21(1)(b) u 21 (2)(b), li diġà giet deciza.

Fiz-żewġ risposti ma saritx wisq enfasi fuq il-mertu tal-każ.

Konsiderazzjonijiet Oħra

Fix-xhieda tagħha, l-ilmentatriċi stqarret li hi kienet semgħet reklam fuq ir-radju u żaret il-fergħa tal-provditur tas-servizz sabiex tinvesti xi flus. Hi staqsiet jekk, għaladarba tinvesti magħhom il-kapital kienx ikun garantit, ir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz irrispondiet fil-pożittiv.

L-ilmentatriċi indikat li kellha s-somma ta' €30,000 li hi xtaqet li tinvesti - dan sakemm il-kapital ikun garantit - u meta giet infurmata li l-investment li kien qed jiġi offrut lilha kien jagħlaq fi żmien ħames snin, hi qalet li dan kien addattat għaliha.

Saħqet li ma kienx intqal lilha dawn il-flus fiex kienu ser ikunu investiti, u minkejja li giet mogħtija d-dokumentazzjoni, ma gie spjegat xejn lilha ħlief li giet mitluba biex tiffirmahom. Eventwalment, bdiet tircievi l-imgħax fuqhom, fejn kienet tircievi ċ-ċekk mingħand il-provditur tas-servizz u hi kienet issarrfu.

L-ilmentatriċi tenniet li darba minnhom, ir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz bdiet iċċemplilha spiss, iżda hi ma kinitx wegħitha mill-ewwel peress li kienet imsiefra. Meta, imbagħad, l-istess rappreżentanta rnexxielha tagħmel kuntatt magħha u l-ilmentatriċi qaltilha li kienet imsiefra, ir-rappreżentanta qaltilha, "Mela, xejn, xejn, xejn", (fn. 6 A fol. 84) u, eventwalment, ma reġgħetx giet ikkuntattjatha meta rritornat lura Malta.

Hija ziedet:

*"Xi sena u nofs qabel ma għalqu dawk li kienu investiti fl-*Air Berlin BP 164*, kienet ċemplitli u qaltli biex dan il-BP 164 nerġa' ninvestih u jien fhimt li nerġa' mmur għandha, tagħmilli xi kuntratt u niffirmah u forsi nħallih għal xi 5 snin oħra u jien għidtilha li le, ma stajtx. Hi ma semmitlix iż-żmien għal kemm se jkunu marbutin il-flus u jien għidtilha li ma nistax għax għandi t-tfal se jiżżewġu u r-raġel ħiereg bil-pensjoni." (fn. 7 Ibid.)*

Hawn l-ilmentatriċi enfasizzat li ma ngħatat l-ebda raġuni mir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz għalfejn għandha terġa' tinvestihom u, għalhekk, ma kinitx giet infurmata li qed jintqal lilha sabiex terġa' tinvestihom għax l-andament kien wieħed negattiv. Hija dejjem fehmet li l-BP 164 kien ser jimmatūra dalwaqt u, għaldaqstant, kienet ser tieħu l-flus għax kellha bżonnhom.

Kien proprju wara li l-ilmentatriċi rċeviet l-ittra datata l-1 ta' Settembru 2017, li ħadet azzjoni billi reġgħet tkellmet mar-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz dwar dan, iżda kien kontinwament jintqal lilha li teħtieġ li tistenna għax il-proċeduri kienu għadhom għaddejnin. L-istess reġa' intqal meta eventwalment irċeviet nofs is-somma li kellha investita f'dan il-portafoll, li tittratta l-bond l-oħra li fuqha ma kien hemm l-ebda problema.

Fit-twegibiet tiegħu, il-provditur tas-servizz iffoka l-aktar fuq l-eċċezzjonijiet dwar il-ġurisdizzjoni tal-Arbitru u, għalkemm jgħid li hu kien ilu li nforma lill-ilmentatriċi li kellha toħroġ mill-Air Berlin, kif anke ddeċieda l-Arbitru fid-deċiżjoni preliminari, l-unika evidenza li ngabet u li turi komunikazzjoni mibgħuta mill-provditur tas-servizz kienet l-ittra tal-1 ta' Settembru 2017. Saret enfasi kbira fuq meta hu allegat li l-ilmentatriċi giet infurmata bl-andament negattiv tal-bond fl-Air Berlin, filwaqt li fl-affidavit tagħha, ir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz saħqet li l-ilmentatriċi giet avzata fil-ħin biex toħroġ mill-Air Berlin, u li l-investment li dwaru qed jitressaq dan l-ilment kien wieħed addattat għaliha.

U dan meta qalet li:

"... il-Bond Portfolios kienu kollha diversifikati u addattati għal riskji li kienet lesta li tiehdu is-Sinjura Buttigieg." (fn. 8 A fol. 86)

Għaldaqstant, l-Arbitru ser ikun qed jikkunsidra dawn iż-żewġ fatturi.

Is-Sottomissjoni li l-ilmentatriċi kienet giet avzata biex tbiegħ riżultat tal-andament negattiv tal-Investment

Il-provditur tas-servizz għamel enfasi kbira fuq il-fatt li, kemm fis-sena 2015, u anke fis-sena 2016, l-ilmentatriċi giet infurmata dwar l-andament negattiv, u anke gje irrakkomandat lilha sabiex tbiegħ l-investment li dwaru qed jitressaq dan l-ilment.

F'dan ir-rigward, il-provditur tas-servizz ipprezenta żewġ dokumenti – wieħed datat l-1 ta' Lulju 2015 (fn. 9 A fol. 74) u l-ieħor datat 10 ta' Mejju 2016. (fn. 10 A fol. 74a)

A skans ta' repetizzjoni, l-Arbitru jagħmel referenza għall-motivazzjoni tad-deċiżjoni preliminari tiegħu, u b'żieda magħha jgħid li n-notamenti Dok KY ma jindikawx l-isem tal-"klijenta" jew il-kont tagħha u, għalhekk, m'hemm l-ebda prova speċifika li dan intqal lill-ilmentatriċi li qiegħda tagħmel l-ilment. Anzi, l-mod kif inhu redatt dan id-dokument, bla isem u bla numru tal-kont u mingħajr il-firma tal-ilmentatriċi, iwassal għal dubju serju dwar il-veracità tiegħu.

Barra minn hekk, b'referenza għal dan id-dokument, huwa kruċjali li jittieħed in-konsiderazzjoni dak li ntqal mill-ilmentatriċi u anke mir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz.

Kif digà intqal, l-ilmentatriċi stqarret li darba minnhom, waqt li hi kienet barra minn Malta, bdiet tircievi diversi telefonati mill-provditur tas-servizz, iżda meta qalet lir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz li kienet imsiefra, din qaltilha “Mela xejn, xejn”, u ma reġgħetx ikkuntattjatha lanqas wara li rritornat Malta. (fn. 11 A fol. 84)

Fl-affidavit tagħha, ir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz, ikkonfermat il-fatt li meta għamlet kuntatt mal-ilmentatriċi, din kienet imsiefra, iżda reġgħet iddikjarat li l-ilmentatriċi ma riditx tbiegħ u xtaqet tistenna peress li ma kienx qed jidher telf. Iżda din id-dikjarazzjoni flimkien mal-kontenut tad-dokument datat l-1 ta' Lulju 2015, jikkuntrasta sew ma' dak li xehdet ir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz fil-kontroezami tagħha:

“... hi kienet imsiefra u ma stajt inkellimha, ngħid li jista' jkun li jien ma għidtilhiex tal-Air Berlin waqt li kienet imsiefra, però ma kien hemm xejn urgenti għax dak li kien qed jiġri fis-suq, fil-fatt, kienu xnigħat u sakemm reġgħet giet lura kien ikklerja kollox.

Dwar l-istess paragrafu fejn ngħid li s-Sinjura xtaqet tistenna peress li ma kienx qed jidher telf, mistoqsija kif stajt nasal għal din il-konklużjoni għaladarba jiena ma għidtilhiex, ngħid li meta kienet imsiefra kien hemm 1% qligħ, u stajna nieħdu l-opportunità; sakemm giet lura kien intilef u ma stajt nagħmel dik it-transazzjoni li kelli f'moħħi li nagħmel; però, ma kien hemm xejn urgenti.” (fn. 12 A fol. 106 -107)

Dan ikompli jsaħħah id-dubji tal-Arbitru dwar il-veracità tad-dokument imsemmi.

L-istess jingħad għan-nota fuq wara tad-DOK KY, li ma jirreferi għal hadd speċifiku u lanqas hemm il-firma tal-ilmentatriċi fuqu. Dan iġib id-data tal-10 ta' Mejju 2016.

Jekk ingħatax parir tajjeb u jekk l-Investment kienx addattat (suitable) għall-Ilmentatriċi

Ir-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz issostni li dan il-prodott kien “suitable” għall-ilmentatriċi.

Kif digà ntqal, iż-żewġ twegibiet sottomessi mill-provditur tas-servizz bl-ebda mod ma jindirizzaw il-mertu ta' dan l-ilment u provi konkreti kif dan l-investment kien suitable għall-ilmentatriċi.

Iżda, l-provditur tas-servizz jagħmel referenza għal dak li huwa mertu tal-każ b'dan il-mod:

“... tirriserva d-dritt li tidhol fil-mertu fil-proċeduri liema mertu digà gie spjegat fl-ittra tal-istess Soċjetà Esponenti fl-ittra tagħha lill-ilmentatur fil-25 t'April 2018.” (fn. 13 A fol. 27 u a fol. 67)

L-Arbitru ma sab l-ebda ittra b'din id-data. L-uniku dokument maħruġ mill-provditur tas-servizz u indirizzat lill-ilmentatriċi, u li b'xi mod jittratta l-mertu ta' dan l-ilment, kien dak datat 2 ta' Mejju 2018. (fn. 14 A fol. 8)

Hawn, il-provditur tas-servizz indika li matul is-sena 2011, l-ilmentatriċi talbet li tilitaqa' mal-financial advisor li, abbażi tal-informazzjoni mogħtija rigward iċ-ċirkostanzi individwali tagħha u t-tagħrif u l-esperjenza tagħha f'dan il-qasam tal-investment, kienu ġew spjegati lilha opportunitajiet f'forma ta' fondi li jinvesti go varjetà ta' bonds u portafoll magħmul minn bonds varji.

Il-provditur tas-servizz tenna ukoll li kien ġie diskuss kif jaħdmu dawn l-investimenti u t-tip ta' riskju marbut magħhom, filwaqt li l-ilmentatriċi ġiet ukoll imwissija bir-riskji li jgornu bonds high yield, jiġifieri dawk b'imgħax sostanzjali kkunsidrat għoli meta mqabbel mar-rati tad-depoziti bankarji dak iż-żmien. Irrizulta li l-ilmentatriċi talbet li tinvesti f'portafoll ta' bonds, u qabel ma ngħata l-kunsens li tinvesti f'dawn it-tip ta' prodotti, hi ġiet infurmata bil-karatteristiċi tal-prodotti offruti, minn xiex huma magħmulin, il-kompożizzjoni u minn xiex jiġu affettwati, kif ukoll bl-ispejjeż relatati, filwaqt li ġiet ukoll infurmata b'mod ċar rigward ir-riskji tal-prodotti.

Il-provditur tas-servizz enfasizza li l-ilmentatriċi investiet f'high yield bonds mis-sena 2011, u ppreżenta l-lista tal-investimenti kollha li saru, kemm qabel dan l-investment ilmentat u anke wara.

*Din l-istess informazzjoni, flimkien mal-qliġh jew telf relattiv u anke l-kupuni riċevuti, ġiet ippreżentata fil-Gain/Loss Analysis (fn. 15 A fol. 93) Iżda, jiġi osservat il-fatt li, minkejja li l-provditur tas-servizz ippreżenta l-lista tal-investimenti li jgħid li l-ilmentatriċi kellha, huwa naqas milli jippreżenta iktar informazzjoni dwar dawn l-istess investimenti, **partikolarment il-karatteristiċi tal-bonds sottostanti li kienu jiffurmaw dawn il-bond portfolios sabiex ikun jista', fost oħrajn, jiġi determinat il-livell ta' riskju ta' dawn l-investimenti.***

Min jallega jrid jipprova u, ġaladarba, l-provditur tas-servizz jgħid li l-investimenti li semma' kellhom riskju għoli ried jipprova dan ir-riskju li kienu jgornu magħhom; iżda din il-prova ma ġabhiex.

Il-punt kruċjali mressaq f'dan l-ilment huwa l-fatt li meta xtrat l-investment in kwistjoni, l-ilmentatriċi kienet staqsiet u enfasizzat dwar il-fatt jekk l-investment kienx b'kapital garantit.

L-ilmentatriċi qalet li:

“Jien ngħid li l-baži tal-ilment hu li meta investejt fl-2013 kienu qaluli li l-kapital kien garantit u jien kelli rasi mistrieħa li wara ħames snin ser nieħu flusi kollha lura u dan ma kienx hekk.” (fn. 16 A fol. 85)

L-ilmentatriċi qalet ukoll li minkejja li l-Client Review Form (fn. 17 A fol. 15) tindika li l-investment kien ta’ riskju medium, il-fatt li l-bonds sottostanti tal-BP 164 kienu joffru rata ta’ 8.25% u 7.375%, dan huwa meqjus riskju għoli.

Il-provditur tas-servizz kien dejjem fid-dmir li jaġixxi fl-aħjar interess tal-ilmentatriċi, dan hekk kif kien obligat li jagħmel skont Investment Services Rules for Investment Services Providers (fn. 18 ISR – Part B1: Standard Licence Conditions applicable to Investment Services Licence holders which qualify as MIFID firms) maħruġa mill-MFSA kif ukoll id-Direttiva MiFID, partikolarment skont regolament li jgħid:

“When providing Investment Services to clients, a Licence Holder shall act honestly, fairly and professionally in accordance with the best interests of its clients and shall comply with the relevant provisions of the Act, the regulations issued thereunder, these Rules as well as with other relevant legal and regulatory requirements ...” (fn. 19 A fol. 98)

Taħt l-istess Standard Licence Conditions, meta provditur tas-servizz ikun qed jagħti parir finanzjarju, huwa obligat li jikseb tagħrif neċessarju mingħand klijenti prospettivi biex ikun jista’ jifhem fatti essenzjali dwar il-klijent u jkollu baži raġonevoli biex jemmen – wara li jieħu konozzenza tan-natura u t-tip ta’ servizz provdut – li t-transazzjoni speċifika li qed tiġi rakkomandata, tissodisfa dawn il-kriterji:

- *li tilħaq l-oġġettiv tal-investment tal-klijent;*
- *li hija tali li l-klijent ikun finanzjarjament jiflaħ għar-riskji relatati mal-investment konsistenti mal-oġġettiv tal-investment tiegħu; u*
- *li hija tali li l-klijent għandu t-tagħrif u l-esperjenza neċessarja biex jifhem ir-riskji tat-transazzjoni.*

Huwa ċar li l-objettiv tal-ilmentatriċi kien li żżid id-dħul tagħha, iżda fuq kollox tippreserva l-kapital li hi qed tinvesti. Dan filwaqt li anke ffokat fuq il-perijodu li hi kienet ser iddum investita f’dan il-fond, peress li kienet hi stess li, meta ġie kkonfermat lilha li l-kapital huwa garantit u li l-investment jagħlaq fi żmien ħames snin, ħasbet li kien investment addattat għaliha.

Meta jitqies il-fatt li l-ilmentatriċi kienet mara tad-dar u, skont il-kontenut tal-Client Fact Find (fn. 20 A fol. 98) lanqas jirrizulta li kellha dħul annwali, żgur li

mhuwiex minnu li riedet turriskja flusha u fl-età ta' tlieta u ħamsin sena riedet investimenti high yield.

L-objettiv primarju tal-ilmentatriċi kien il-preservazzjoni tal-kapital u, għalhekk, meta jitqies li l-provditur tas-servizz kif ammetta hu stess li f'dawn il-bonds il-kapital qatt ma jista' jkun garantit, l-objettiv tal-ilmentatriċi qatt ma seta' jintlaħaq u, għalhekk, l-ewwel kriterju tas-suitability test ma giex sodisfatt.

Dwar it-tieni rekwizit, jiġifieri dwar l-għarfien u l-esperjenza, m'hemmx dubju li l-ilmentatriċi ma kellhiex dak neċessarju f'dan ir-rigward sabiex tifhem ir-riskju tat-transazzjoni. Hawn ta' min primarjament jagħti ħarsa ħafifa lejn ir-riskju tal-portafoll BP 164 hekk kif mibjugħ lill-ilmentatriċi.

Il-BP 164 kien jikkonsisti biss f'żewġ bonds sottostanti, bi proporzjon ta' 50% għal kull bond. Skont it-Term Sheet (fn. 21 A fol. 18) ippreżentata, il-bond sottostanti 7.375% Peugeot SA 06.03.2018, għandha credit rating ta' BB- li huwa non-investment grade u ta' natura spekulattiva.

Mill-banda l-oħra, il-bond 8.25% Air Berlin plc Unsecured 19.04.2018, minkejja li hi unrated, xorta waħda ġie stabbilit li hi non-investment grade, fattur li żgur iqajjem id-dubji fuq il-kwalità ta' din il-bond li, għalkemm, hekk kif anke definit fit-Term Sheet – “Bonds that are not rated suffer from absence of a publicly acknowledged benchmark to assess their credit worthiness,” (fn. 22 A fol. 21) il-provditur tas-servizz xorta għażel li jinkludi din il-bond fil-bond portfolios offruti minnu.

Dan ma kellux ikun.

Skont il-Client Fact Find, il-profil tar-riskju tal-ilmentatriċi ġie kkattegorizzat bħala medium, (fn. 23 A fol. 99) u l-Client Review Form (fn. 24 A fol. 15) tindika li l-product risk profile huwa ukoll medium, ma jstax jingħad li dan il-bond portfolio u, partikolarment, il-bonds sottostanti kienu ta' riskju medju. Jekk tiegħu biss ir-rata tal-imgħax, li hi l-indikatur primarju tar-riskju, kif ukoll il-fatt li ż-żewġ bonds huma non-investment grade, jista' jingħad bla dubju li dawn kienu ta' riskju medium/high.

Barra minn hekk, il-fatt li dan il-bond kien jikkonsisti biss f'żewġ bonds sottostanti u li għalhekk id-diversifikazzjoni kienet limitata ferm, dan fih innifsu kien iżid ir-riskju.

L-ilmentatriċi waslet biss sal-livell t'edukazzjoni sekondarja u kienet mara tad-dar u, għalhekk, ma setgħetx tifhem dan kollu. Dan isaħħaħ il-fehma tal-Arbitru li l-ilmentatriċi ma kellhiex it-tagħrif u l-esperjenza biex tista' tevalwa r-riskji marbuta ma' dan il-prodott.

Dan jista' jigi ssostanzjat ukoll mill-fatt li, meta saret taf bil-problemi li nqalgħu fl-investment tagħha, jigiifieri wara li rċeviet l-ittra datata l-1 ta' Settembru 2017 li tittratta l-Air Berlin, meta marret biex titkellem mar-rappreżentanta tal-provditur tas-servizz dwar dan, hi għażlet li tieħu lit-tifla tagħha magħha, li din tal-aħħar stess ikkonfermat li ma kinitx involuta meta oriġinarjament sar l-investment.

Mill-Client Fact Find jirrizulta li l-ilmentatriċi ma kellha l-ebda dħul annwali, filwaqt li kellha madwar €20,000 investimenti u €50,000 depożiti bankarji. L-ammont investit fil-BP 164 ma kienx wieħed żgħir u, għalhekk, meta jitqies li l-ilmentatriċi kienet mara tad-dar u investiet somma li hi kellha mfaddla u li kienet ser tiġi bżonnha għall-ħtiġijiet tal-familja, żgur li ma kellhiex dak il-kapital li setgħet tiflaħ għat-telf u, għalhekk, it-tielet kriterju tas-suitability assessment ma setax jintlaħaq.

Minn dan kollu, huwa ċar li kieku sar suitability assessment adegwat mill-provditur tas-servizz, kien jirriżulta li l-ilmentatriċi ma kinitx tissodisfa t-tliet kriterji rekwiżiti meta ingħatat il-parir tinvesti f'dan il-bond portfolio.

Għalhekk dan il-prodott ma kienx 'suitable' għaliha u ma kellux jinbiegħ lilha.

Għar-raġunijiet kollha mogħtija f'din id-deċiżjoni, l-Arbitru jiddeċiedi li l-ilment huwa wieħed ekwu, ġust u raġonevoli u qed jilqgħu sakemm huwa kompatibbli ma' din id-deċiżjoni.

Kumpens

L-ammont investit fil-BP 164 kien jammonta għal €30,000. Skont il-Gain/Loss Analysis, (fn. 25 A fol. 93) li ma ġiet fl-ebda ħin ikkontestata mill-ilmentatriċi, hi rċeviet total ta' kupuni ta' €5,578.47, €239.98 u €786.99.

Il-Gain/Loss Analysis tindika ukoll li mill-bonds Air Berlin u Peugeot, l-ilmentatriċi rċeviet lura €14,606.32. (fn. 26 €240.71 (Sell Value Air Berlin) + €14,365.61 (Sell Value Peugeot) = €14,606.32.

*Għalhekk, meta s-somom riċevuti jiġu mnaqqsa mill-kapital oriġinarjament investit, l-ilmentatriċi hija intitolata għal kumpens ta' **€8,788.24**. (fn. 27 €30,000 (kapital oriġinarjament investit) - {€5,578.47 [kupun Peugeot] + €786.99 [kupun Peugeot]} = €8,788.24"*

L-Appell

6. Is-soċjetà appellanta pprezentat ir-rikors tal-appell tagħha fis-17 ta' Lulju, 2019, fejn talbet lil din il-Qorti sabiex tirriforma d-deċiżjoni appellata billi l-ebda rifużjoni jew kumpens jiġi ordnat jithallas lill-appellata, filwaqt li tilqa' l-appell tagħha u tiċhad it-talbiet kollha tal-imsemmija appellata, bl-ispejjeż taż-żewġ istanzi kontriha. Tgħid li ma kien hemm l-ebda evidenza sabiex issostni l-istqarrija tal-appellata li hija kienet riedet li l-kapital ikun wieħed garantit, u dan filwaqt li l-istess appellata kienet skartat il-pariri tas-soċjetà appellanta. Iddikjarat ukoll li ma kien hemm xejn x'juri li hija kienet aġġixxiet *in malafede* jew li kienet negligenti, b'tali mod li l-allegata ħsara grat tort tagħha.

7. L-appellata wieġbet fit-18 ta' Ottubru, 2019 fejn talbet sabiex l-appell tas-soċjetà appellanta jiġi miċhud u tiġi kkonfermata d-deċiżjoni appellata, bl-ispejjeż kontra l-istess soċjetà appellanta.

Konsiderazzjonijiet ta' din il-Qorti

8. Is-soċjetà appellanta qiegħda tikkontendi li ma hemm l-ebda prova li tissostanzja d-dikjarazzjoni tal-appellata li hija kienet riedet li l-kapital tal-investment tagħha jkun garantit. Tispjega li f'Lulju 2015, hija kienet kitbet lill-appellata fejn tatha l-parir sabiex tbigh l-*bond* bi qligħ ta' 1%, u l-istess reġgħet għamlet f'Mejju 2016. Madankollu l-appellata kienet skartat il-pariri tagħha u għalhekk is-soċjetà appellanta ma kellhiex tinzamm responsabbli. Tinsisti li meta nbiegħ l-*Air Berlin*, dan l-investment kien sejjer tajjeb u ma kien hemm xejn x'jindika li hija kienet aġixxiet *in malafede* jew li kienet negligenti.

Tissottometti li hija tħossha wkoll aggravata bid-deċiżjoni preliminari tal-Arbitru tal-10 ta' Diċembru, 2018, għaliex fil-fehma tagħha għandu jiġi applikat il-para. (b) tas-subartikolu 21(1) tal-Kap. 555.

9. Fir-rigward ta' din l-aħħar sottomissjoni, l-appellata tilqa' billi tgħid li l-ilmient tagħha mhux dwar imġiba jew avveniment li seħħ qabel it-18 ta' April, 2016 u s-soċjetà appellanta ma rressqet l-ebda prova sabiex issostni l-allegazzjoni tagħha. Dwar il-mertu, filwaqt li tagħti riassunt dwar dak li kkonSIDra l-Arbitru, tgħid li l-konkluzjoni li huwa laħaq kienet waħda loġika u kienet timerita konferma. Għal dak li jirrigwarda l-oġġettiv finanzjarju tagħha, l-appellata tgħid li ċ-ċirkostanzi tagħha kienu tali li jimmilitaw favur il-konkluzjoni tal-Arbitru. Dan filwaqt li għamlet riferiment għas-sentenza ta' din il-Qorti, kif diversament ippreseduta, fl-ismijiet **Mary Anne Vella vs. Crystal Finance Investments Ltd**², u qalet li l-fattispeċji hemm identifikati kollha kienu jirrizultaw fil-każ odjern. Issostni wkoll li hija m'għandhiex tagħrif fl-investimenti, u għalhekk hija ma kinitx ser tifhem jekk ir-rappreżentata tas-soċjetà appellanta għamlet tentattiv sabiex tispjega diversi aspetti tal-investment. Tgħid li s-soċjetà appellanta naqset milli turi x'investimenti oħra preċedenti hija kellha, kif wkoll ma rressqet l-ebda prova sabiex turi x'kienu l-karatteristiċi tal-*bonds* li kienu jagħmlu l-*bond portfolios* li fihom kienet investiet mas-soċjetà appellanta. Tikkontendi ukoll li s-soċjetà appellanta kienet naqset milli tieħu inkonsiderazzjoni l-*loss absorption capacity* u għalhekk fejn l-Arbitru sab li kieku hija wettqet *suitability assessment* adegwat, kienet ser issib li l-appellata ma kinitx tissodisfa t-tliet kriterji neċessarji, id-

² Deċiża fil-11.02.18.

deċiżjoni tiegħu kienet ferm motivata. Issostni li l-*Assessment of Suitability* kien wieħed negligenti u vizzjat. Imbagħad fir-rigward tal-prodott innifsu, tissottometti u tispjega kif għal darb’oħra s-soċjetà appellanta kienet negligenti meta ddeċidiet li l-*BP 164* kien jissodisfa l-*Client Risk Profile* ta’ *Medium*. Tgħid li ż-żewġ *bonds* tal-*BP 164* kienu “*non-investment grade*” u għalhekk ma kinitx haġa straordinarja li l-prodott ifalli u r-riskju spekulattiv kien diġà jeżisti u magħruf saħansitra qabel is-soċjetà konvenuta għażlet li tagħmilhom parti mill-prodott li ħolqot. L-appellata tinsisti li kuntrarjament għal dak li kienet qiegħda ssostni s-soċjetà appellanta, ir-responsabbiltà tagħha ma kinitx limitata għall-mument meta sar l-akkwist, u dan kif ġie ritenut minn din il-Qorti, kif diversament preseduta, diversi drabi oħra fis-sentenzi tagħha kif ċitati mill-appellata. Għal dawn ir-raġunijiet, tgħid li kien ġie stabbilit ness ċar bejn l-aġir tas-soċjetà appellanta u t-telf li garrbet l-appellata bl-investimenti, u għalkemm ma kinitx is-soċjetà appellanta li gabet il-falliment ta’ *Air Berlin*, bħala *financial advisor* esperta fil-materja, hija kienet responsabbli għat-telf li sofriet l-appellata għaliex din ma kellha qatt tiddaħhal fl-investimenti inkwistjoni. L-appellata hawnhekk ukoll tagħmel riferiment għal diversi sentenzi ta’ din il-Qorti. Tgħid li hija kienet dejjem konsistenti fil-verżjoni li tat, imma s-soċjetà appellanta ma kinitx trasparenti u evitat li tipprovdi kopji ta’ dawk id-dokumenti fejn kien hemm il-firma tagħha, sakemm saret talba espressa mit-tifla tagħha fl-2018. Tagħlaq billi tirrileva l-prinċipju li qorti tal-appell m’għandhiex faċilment tiddisturba d-deċiżjoni tal-ewwel istanza, u dan sakemm ma jintweriex ingustizzja manifesta.

10. Din il-Qorti tikkonsidra li d-deċiżjoni appellata hija waħda tajba. Tibda billi qabelxejn tikkonsidra s-sottomissjoni tal-appellata li qorti ta’ reviżjoni

m'għandhiex tiddisturba legġerment l-apprezzament tal-provi magħmul mill-ewwel qorti jew tribunal, u tgħid li dan tista' tagħzel li tagħmlu fuq il-konvinciment li ma hemm l-ebda raġuni gravi u impellenti li titlob l-indiċil tagħha. Dan jista' jsir biss wara eżami tad-deċiżjoni appellata fid-dawl tal-fatti li jirriżultaw lilha, u għalhekk ser tgħaddi sabiex tagħmel l-evalwazzjoni neċessarja.

11. Dwar il-mertu, wara li l-Arbitru kkonsidra is-sottomissjonijiet tal-appellata u dawk tas-soċjetà appellanta kif imressqa quddiemu, osserva li din tal-aħħar baqgħet lura ferm kemm fis-sottomissjonijiet tagħha u anki fil-preżentata tal-provi. Huwa kkonsidra l-evidenza li kellu quddiemu u għadda sabiex identifika u evalwa żewġ fatturi li kienet qiegħda tirrileva s-soċjetà appellanta u li għal darb'oħra qiegħda tressaq għall-konsiderazzjoni ta' din il-Qorti. L-ewwel fattur jirrigwarda s-sottomissjoni tas-soċjetà appellanta li l-appellata kienet giet avzata biex tbigħ riżultat tal-andament negattiv tal-investment. Qal li s-soċjetà appellanta għamlet enfazi qawwija fuq dan il-fatt u li hija kienet saħansitra tat parir sabiex l-appellata tbigħ l-investment. Tisottometti li l-pariri tagħha ġew imwarrba mill-appellata, u għalhekk hija ma kellhiex tinzamm responsabbli. L-Arbitru rrileva li in sostenn tal-argument tagħha, is-soċjetà appellanta pprezentat żewġ dokumenti, wieħed minnhom bid-data tal-1 ta' Lulju, 2015, u l-ieħor bid-data tal-10 ta' Mejju, 2016, b'dana li mill-mod li kienu redatti mingħajr indikazzjoni tal-isem tal-"klijenta" jew il-kont tagħha, u mingħajr il-firma tal-appellata, huwa kellu dubju serju dwar il-veraċità tad-dokument. L-istess tgħid din il-Qorti, li tikkonsidra li l-informazzjoni dwar l-andament tal-investment, flimkien mat-twissija u mal-

parir mogħti lill-klijent, kellhom isiru b'mod aktar formali fil-konfront tal-klijenta jekk verament kellhom jittieħdu b'mod serju, kif kellu jkun, minn din tal-aħħar. Il-Qorti tgħid dan għaliex jidhrilha li min kiteb id-dokumenti kellu ċertu riżervi dwar l-andament tal-*bond portfolio*, u saħansitra gie suggerit fid-dokument datat l-1 ta' Lulju, 2015 li "*...I believe we ought to consider moving clients invested in BP 164 ... The idea of this switch is that besides going to clients with some gains we also show clients that we are on the ball and monitoring risk levels closely*". Imbagħad fid-dokument datat 10 ta' Mejju, 2016, jingħad li "*[c]ontacted client to cash out BP 164 and invest in funds due to the fact in high exposure of Air Berlin and the price has started to drop*". Imma l-Qorti tosserva li minn imkien ma jirrizulta minn dawn iż-żewġ dokumenti li r-riskju akbar li kien qed joffri l-investment kien gie kkomunikat lill-appellata b'mod li din fehmet sew ir-raġuni tal-parir u n-neċessità ta' azzjoni min-naħa tagħha. Issa anki fid-dawl tal-insistenza tas-soċjetà appellanta li hija kienet tat id-debitu parir lill-appellata sabiex tbigħ l-investment tagħha, ftit tista' tifhem l-allegata insidenza tal-appellata li tibqa' żzomm l-investment tagħha, għajr għall-fatt li hija ma kinitx giet ipprezentata b'għażla oħra ħlief dik ta' investment f'*funds* kif offrut lilha mis-soċjetà appellanta.

12. Imma l-Arbitru ma waqafx hemm. Ikkonsidra dak li qalet l-appellata li meta darba minnhom hija kienet barra minn Malta, bdiet tircievi diversi telefonati mingħand is-soċjetà appellanta. Meta infurmat lir-rappreżentanta tagħha li hija kienet imsiefra, din qaltilha "*[m]ela xejn, xejn*" u ma reggħetx ċomplet hekk kif waslet lura Malta. Fl-*affidavit* tagħha, l-imsemmija

rappreżentanta kienet ikkonfermat li hija kienet ippruvat tagħmel kuntatt mal-appellata waqt li din kienet imsiefra, iżda tenniet ukoll li l-appellata ma riditx tbigħ peress li ma kienx qed jidher telf. L-Arbitru osserva li kien hemm kuntrast bejn dak li kien jirrizulta mid-dokument tal-1 ta' Lulju, 2015³, flimkien mal-kontenut tal-*affidavit*⁴, u dak li xehdet ir-rappreżentata tas-soċjetà appellanta in kontroezami fis-seduta tad-19 ta' Frar, 2019. Fix-xhieda tagħha r-rappreżentanta tas-soċjetà appellanta qalet li sakemm waslet minn barra l-appellata, il-qligħ ta' 1% kien intilef, b'dana li xorta waħda insistiet li *"...ma kien hemm xejn urġenti"*! Dan filwaqt ukoll li kif diġà ngħad, fid-dokument datat l-1 ta' Lulju, 2015 gie sugġerit li għandu jingħata l-parir lill-klijenti sabiex joħorgu mill-investment. Tgħid li l-fatt li kien qed jingħata dan il-parir meta l-qligħ kien biss ta' wieħed ta' 1%, għandu jinftiehem li kien hemm ċerta preokkupazzjoni dwar dan l-investment min-naħa tas-soċjetà appellanta, anki jekk forsi *"...ma kien hemm xejn urġenti"*.

13. It-tieni fattur li jittratta l-Arbitru, huwa jekk l-investment kienx addattat għall-appellata, kif qiegħda tikkontendi s-soċjetà appellanta. Wara li l-Arbitru ħa inkonsiderazzjoni l-kontenut tal-ittra tas-soċjetà appellanta tat-2 ta' Mejju, 2018⁵, u anki il-*Gain/Loss Analysis*⁶, tajjeb osserva li s-soċjetà appellanta naqset milli tipprezenta wkoll informazzjoni dwar l-investimenti f'dan l-aħħar dokument sabiex b'hekk ikun jista' jiġi evalwat jekk il-livell ta' riskju tal-imsemmija investimenti verament kien wieħed għoli kif allegat mis-soċjetà appellanta. Dan filwaqt li ħa inkonsiderazzjoni wkoll li l-ilment tal-appellata

³ A fol. 74.

⁴ A fol. 90.

⁵ A fol. 8.

⁶ A fol. 93.

kien proprju li hija kienet staqsiet u anki enfażizzat dwar il-fatt jekk l-investment kienx b'kapital garantit. Osserva wkoll li l-appellata kienet irrilevat li għalkemm skont il-*Client Review Form*⁷ l-investment kien ta' riskju medju, il-*bonds* sottostanti l-*BP 164* kienu joffru rata' ta' 8.25% u 7.375%, li kien meqjus ta' riskju għoli.

14. Għalhekk sabiex iddeċieda l-ilment, l-Arbitru sewwa applika l-kriterji stabbiliti mill-*Investment Services Rules for Investment Services Providers* maħruġa mill-MFSA, għar-rizultanzi tal-każ odjern. Irrileva li l-objettiv primarju tal-appellata li żżomm il-kapital ma setax jintlaħaq għaladarba, kif ammettiet is-soċjetà appellanta stess, il-kapital qatt ma jkun garantit fil-*bonds* inkwistjoni u għalhekk l-ewwel kriterju tas-*suitability test* ma kienx gie sodisfatt.

15. Hawnhekk il-Qorti tagħmel riferiment għal dak li qiegħda tgħid is-soċjetà appellanta fir-rikors tal-appell tagħha. Is-soċjetà appellanta tissottometti li ma kien hemm l-ebda evidenza li ssaħħaħ l-istqarrija tal-appellata li hija kienet riedet li l-kapital ikun wieħed garantit, filwaqt li l-*bond* li fuqu soffriet telf ma kienx wieħed garantit. Tissottometti wkoll li l-appellata ma kinitx fehmet li l-*bond* kien sejjer ħażin, imma fehmet li jekk tistenna hija kienet ser tieġu l-kapital lura. Għal dak li jirrigwarda l-*kwistjoni* li l-appellata kienet riedet li l-kapital jkun wieħed garantit, il-Qorti tgħid li ma jirrizultax li s-soċjetà appellanta kkontestat dan il-fatt permezz ta' prova li tikkontradixxi din l-allegazzjoni. Dwar l-allegat fatt min-naħa tal-appellata li l-investment ma kienx wieħed garantit, il-Qorti tgħid li l-provi huma inkonfutabbli.

⁷ A fol. 15.

16. Tosserva li fit-*Term Sheet* (a fol. 20) taht l-intestatura “*Risk Warning*”, l-ewwel sentenza tirrifletti proprju dak li emmnet fih l-appellata, jiggifieri li jekk hija żzomm l-investment sal-añhar hija kienet ser tieħu lura l-ammont sħiħ investit. Huwa biss aktar tard f’dak il-paragrafu u sussegwenti għall-kondizzjoni tal-ħlas tal-kupun annwali, li hemm ukoll twissija li l-flus investiti kien ser jittieħdu lura “...subject to there being no default on the part of the issuers of the underlying Bonds” u li “[i]n this regard a non-investment grade bond has a higher risk of default than that of an investment grade bond”. Għalhekk kif redatt u strutturat dan il-paragrafu, il-qarrej ta’ mhux daqstant esperjenza u tagħrif ma jifhimx mill-ewwel li ma hemm l-ebda garanzija fuq il-flus investiti.

17. L-Arbitru wasal għall-istess konkluzjoni fir-rigward tat-tieni kriterju dwar l-għarfien u l-esperjenza. Huwa qies li l-appellata bla dubju ma setgħetx tifhem ir-riskju tat-transazzjoni, u dan filwaqt li osserva li l-*BP 164* kien jikkonsisti biss f’żewġ *bonds* fil-proporzjon ta’ 50% kull wieħed u li kienu *non-investment grade*.⁸ Fid-dawl tal-fatt li l-profil tar-riskju tal-appellata kien ġie kkategorizzat skont il-*Client Fact Find*⁹ bħala wieħed medju, u skont il-*Client Review Form*¹⁰ r-riskju fil-prodott kien wieħed ukoll medju, ma setax jingħad li l-investment kien tajjeb għall-appellata. Huwa kkonsidra li r-riskju tal-prodott kien rifless fir-rata tal-imgħax għolja li kien joffri u rrileva li anki n-nuqqas ta’ diversifikazzjoni tal-*bond portfolio* kien jikkontribwixxi għar-riskju tiegħu. Fid-dawl ta’ dawn l-osservazzjonijiet, l-Arbitru kkonstata li l-appellata kienet waslet biss sal-livell ta’ edukazzjoni sekondarja u li kienet mara tad-dar u sewwa għaraf li mingħajr

⁸ Ara *Term Sheet* a fol. 18.

⁹ *Supra*.

¹⁰ A fol. 15.

dubju hija ma setgħetx kellha it-tagħrif u l-esperjenza sabiex tagħmel evalwazzjoni tajba tar-riskji marbuta mal-investment. Il-Qorti tikkonsidra li l-appellata ma setgħetx tevalwa dawn il-fatturi kollha xhieda tan-natura tal-prodott mingħajr l-għajnuna ta' terz, u kien proprju għalhekk li hija kienet avviciinat u fdat fis-soċjetà appellanta. Wara kollox, dan kien il-qofol tal-ftehim li hija ffirmit magħha.¹¹

18. Għal dak li kien jirrigwarda l-kriterju jekk il-klijent ikunx jiflaħ finanzjarjament għar-riskji relatati mal-investment skont l-oġġettiv tiegħu, l-Arbitru hawnhekk ukoll għamel osservazzjonijiet rilevanti dwar in-nuqqas ta' dħul tal-appellata u l-investimenti u d-depożiti bankarji tagħha li kienu jlaħqu €20,000 u €50,000 rispettivament skont il-*Client Fact Find*.¹² Tajjeb qal li meħud inkonsiderazzjoni li l-ammont tal-investment ma kienx wieħed żgħir, u anki l-fatt li l-appellata kienet mara tad-dar u xtaqet li tinvesti dak li hija kienet faddlet u li hija kien ser ikollha bżonn għall-ħtigijiet tal-familja, ċertament hija ma kellhiex dak il-kapital li b'hekk setgħet tiflaħ għal telf u għalhekk it-tielet kriterju ma kienx intlaħaq.

19. Għal dak li jirrigwarda l-aggravju tas-soċjetà appellanta bid-deċiżjoni preliminari tal-Arbitru tal-10 ta' Diċembru, 2018, din il-Qorti ser tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tiegħu għal darbha s-soċjetà appellanta ma ddikjaratx li qiegħda wkoll tappella minn din id-deċiżjoni.

20. Għaldaqstant din il-Qorti ssib li l-aggravji tas-soċjetà appellanta mhumiex mistħoqqa u għalhekk tiċhadhom.

¹¹ Dok. CFI 1 a fol. 31.

¹² *Supra*.

Decide

Għar-raġunijiet premissi l-Qorti tiddeċiedi dwar l-appell tas-soċjetà appellanta billi tiċċdu filwaqt li tikkonferma d-deċiżjoni appellata fl-intier tagħha.

L-ispejjeż marbuta mal-proċeduri arbitrali għandhom jibqgħu kif deċiżi, u dawk ta' din l-istanza għandhom jitħallsu mis-soċjetà appellanta.

Moqrija.

**Onor. Dr Lawrence Mintoff LL.D.
Imħallef**

**Rosemarie Calleja
Deputat Registratur**